

Ф. № 60

Он. № 1

Ул. № $\frac{60}{3}$

ф. 60

Верна Г. Г.

Народний, різьбяр, за-
служений майстер
Народної творчості
УРСР | 1911 - 1964 |

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ-МУЗЕЙ
ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА УРСР

ВЕРНА ПЕТРО ПЕТРОВИЧ - майстер народної творчості, різьбар.

(назва фонду)

ФОНД № 60

ОПИС № 1

(назва опису)

1911-1961 рр.

(крайні дати документальних матеріалів)

З М І С Т

до опису № I на фонд № 60 Верни П.П.

Назва розділів	№ од. збереження	№ стор. опи-су
1	2	3

Передмова

I. Творчі матеріали.....	I
II. Рукониси.....	2
III. Листи.....	3
IV. Матеріали до біографії.....	4- 8
V. Образотворчі матеріали....	9-12
VI. Матеріали родини.....	13

Ця передмова написана на замовлення редакції журналу "Літературна спадщина України" у Києві, одержав локального листа.

Ця передмова написана на замовлення редакції журналу "Літературна спадщина України" у Києві, одержав локального листа.

Ця передмова написана на замовлення редакції журналу "Літературна спадщина України" у Києві, одержав локального листа.

П Е Р Е Д М О В А.

Заслужений майстер народної творчості УРСР різьбяр Петро Петрович Верна народився 7 січня 1876 року поблизу Борисполя /тепер Київської області/ на хуторі Гора в родині селянина. Коли помер батько, Верні було всього 5 років. Крім нього залишилось ще трое дітей. Не зміши ходити до школи, Верна самотужки навчився читати і писати.

У 1892 р. був наймитом-козачком в поміщицькому маєтку і там познайомився з панською бібліотекою. Серед книг був і "Кобзар" Шевченка. З того часу образ Шевченка назавжди полонив Верну.

З дитинства Верна захопився різьбленням, і в 1912 році виконав барельєф Шевченка. В 1913 році виконує скульптуру "Шевченко біля Дніпра". Того ж року за багатофігурну композицію " Зустріч Тараса Бульби із синами", що експонувалась на Всеросійській промисловій виставці у Києві, одержав похвального листа.

Лише за радянської влади по-справжньому було визнано творчість П.П.Верни. Його підтримали громадські і партійні організації. В цей час він виконує скульптурний портрет В.І.Леніна для м.Борисполя. В 1931 році Верна закінчує бюст Т.Г.Шевченка, який було встановлено в броварському сквері. У 20-30 роках у своїх роботах Верна відображає повсякденне життя трударів. У 1934 році Петра Петровича було послано вільним слухачем Київського художнього інституту, де на протязі 2 років він удосконалює своє мистецтво.

За роботи, експоновані в 1936 році на Всеукраїнській виставці народного мистецтва - С.М.Кіров, " Сіяч", "Линець" - Верна був нагороджений дипломом I ступеня. На ввілейній Пушкінській виставці Верна показав бюст О.С.Пушкіна, на виставці " 20 лет РККА" -

погруддя М. Горса.

В 1940 році за скульптуру "Ліпка з світильником" та "Запорожець запальє дівчку" - різьбяр був відзначений дипломом першого ступеня.

Верні П.П. завжди була близька Шевченківська тематика і тому він дуже багато працював над образом Т.Г.Шевченка та його героями, брав участь у всіх виставках, присвячених поетові.

Війна прервала працю П.Верні, але після війни різьбяр повертається до улюбленої справи. Вже в 1944 році він виконує бюст Т.Г.Шевченка для Будинку-музею Шевченка. В 1945 році створює багатофігурну композицію "Вигнання німців", Великов вдачею Верні був бюст В.І.Леніна, подарований Бориспольському РК партії. До кінця 40-50 років відносяться статуетка "Енеїда", "Коваль Вакула", "Мені 13-й минало" та інші.

В 1949 році майстер вирізбляє нову композицію "Озеленено пляхи", скульптурний портрет І.П.Котляревського та новий варіант "Мені 13-й минало".

В останні роки життя Верна П.П. через тяжку хворобу не працював. Помер 3 квітня 1966 року.

Петро Петрович Верна майстер дуже працюючий. Він залишив чималий доробок. Багато його творів загинуло в час Вітчизняної війни, але велика кількість зберігається в Державному музеї українського народного декоративного мистецтва, чимало робіт в музеях Шевченка, а також інших музеях Києва та Москви.

Верна П.П. у своїй творчості використовує кращі традиції народного мистецтва, він збагатив його, творчо розробляючи такі види різьблення, як багатофігурна композиція, портрет, тематичний барельєф, статуетка на теми літературних творів.

Робота Верни була високо оцінена. В 1936 році йому було присвоєно звання майстра народного мистецтва УРСР, в 1951 році за участь у Декаді українського мистецтва у Москві він одержав медаль "За трудову відзнаку". У 1964 році Президія Верховної Ради УРСР присвоїла П.П.Верні звання заслуженого майстра народної творчості УРСР.

Фонд П.П.Верни в кількості 4,5 кг. в розсипу надійшов від Івана Петровича Андрійчука в 1968 році. Він містить фотографії багатьох робіт Верни - скульптури в дереві, різьбі по дереву тощо. Фонд має рукопис у вигляді літературних записів, який є цікавою деталлю до характеристики народного умільця, невеликої кількості листів, довідок, грамот, вітальних адрес різних установ з нагоди звільнень та чималої кількості фотографій П.П.Верни, його рідних та близьких. Це дало можливість систематизувати фонд так:

- I. Творчі матеріали.
- II. Рукописи.
- III. Листи.
- IV. Матеріали до біографії.
- V. Образотворчі матеріали.
- VI. Матеріали родини.

Про твори П.П.Верни у фонді немає окремо ніяких матеріалів, але фоторепродукції його робіт представлені у значній кількості в альбомі, який зробив сам фондоутворювач. Оскільки в цьому альбомі дуже багато ^{не} суто образотворчого матеріалу і ми не бачимо потреби і можливості вилучати інші матеріали з нього, щоб розкласти їх за темами, то альбом йде у нас і рубриков "Творчі матеріали".

Отже в розділі I творчі матеріали представлені фоторепродукціями його робіт. Це скульптура в дереві та різьба по дереву тощо.

До розділу II "Рукописи" віднесено рукописний зошит з літературними записами П.П.Верни.

Розділ III. "Листи" - дуже невеликий і за обсягом і за значимістю. Листи систематизовані за адресатами.

Розділ IV "Матеріали до біографії" представлений грамотами, наказом Міністра культури УРСР та вітальними адресами. Всі матеріали в розділі систематизовані за значимістю, а всередині одиниці за датами.

Розділ V "Образотворчий матеріал" представлений у значній кількості і становить кілька груп: фотографії П.Верни, фото в групах з рідними та знайомими.

Розділ VI "Матеріали родини" - представлені лише одним документом - свідоцтвом про смерть дружини Верни Меланії Федотівни.

Фонд П.П.Верни впорядковувався згідно з інструкцією ЦДЛМ СРСР по науково-технічній обробці документальних матеріалів особистого походження та методичними вказівками по роботі з фондами особистого походження.

З фонду було сформовано 10 одиниць зберігання та складена 182 каталожних карток.

Порядковий номер	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ	Дати початку і закінчення (крайні дати)	Кількість аркушів	Запачки
	<u>I. ТВОРЧІ МАТЕРІАЛИ.</u>			
I.	<p>Фоторепродукції творчих робіт П.П.Верни /різьба по дереву, скульптура в дереві та скульптура в глині/.</p> <p>Лист до П.П.Верни з Всеросійської виставки 1913 р. в Києві про представлення його робіт до похвального листа.</p> <p>Довідка, видана Центральним будинком народної творчості П.П.Верні про участь його у художній виставці та присудження йому першого місця.</p> <p>Фотографії. Альбом. Док. 237.</p>	1911-1962 рр.	68	
	<u>II. РУКОПИСИ.</u>			
2.	<p>Верна Петро Петрович " До меду мак". Зошит з літературними записами.</p> <p style="text-align: center;">Рукопис.</p>	травень 1946р.	78 80	
	<u>III. ЛИСТИ.</u>			
3.	<p>Листи Волкової, Клімух та ін. до П.П.Верни.</p>	23 квітня 1960р.- 8 лютого 1962 р.	5 4	
	<u>IV. МАТЕРІАЛИ ДО БІОГРАФІЇ.</u>			
4.	<p>Грамота Президії Верховної Ради УРСР про присвоєння П.П.Верні звання заслуженого майстра народної творчості, Міністерства культури УРСР. і інш.</p>	грудень 1946 р.- вересень 1964р.	5 6	

Порядковий номер	ЗАГОЛОВОК ОДИНИЦІ ЗБЕРІГАННЯ	Дати початку і закінчення (крайні дати)	Кількість аркушів
5.	Наказ Міністра культури УРСР Бабійчука Р.В. про надання П.П.Верні грошової премії. Машинописна копія.	10 січня. 1957р.	1
6.	Вітальні адреси, поздоровлення та телеграми від різних установ /Спілки радянських художників, Міністерства культури УРСР, музеїв тощо/ з нагоди звільнень П.П.Верни.	24 грудня 1956р.- 25 травня 1964р.	21
<u>У. ОБРАЗОТВОРЧІ МАТЕРІАЛИ.</u>			
7.	Фотографії П.П.Верни.	12 квітня 1963р.	4
8.	Фотографії П.П.Верни в групі з рідними.	1939-1963 рр.	8
9.	Фотографії рідних /знайомих/ і П.П.Верни.	1939-1952	14
<u>УІ. МАТЕРІАЛИ РОДИНИ.</u>			
10.	Свідectво про смерть Верни Меланії Федотовни /дружини/.	10 березня 1953р.	1

В даний опис внесено 19 /десять/ одиниць зберігання.

СТ. НАУКОВИЙ ПРАЦІВНИК

Л. ЗАБАРИЛО.